

PRZEGLĄD WYBORCZY

Biuletyn informacyjny

11-12/2005

Wydawnictwo Krajowego Biura Wyborczego

ISSN 1507-983X

Wydawnictwo Krajowego Biura Wyborczego
00-902 Warszawa, ul. Wiejska 10

Opracowanie - Zespół w Krajowym Biurze Wyborczym
Bohdan Szcześniak
Alicja Kicińska
Marcin Lisiak
Redakcja - Kazimierz Wojciech Czaplicki, kierownik Biura

Skład komputerowy – Grzegorz Gąsior

Przy wykorzystaniu informacji zawartych w „Przeglądzie wyborczym” Krajowe Biuro Wyborcze będzie wdzięczne za każdorazowe wskazanie źródła informacji.

Oficjalna strona Państwowej Komisji Wyborczej w Internecie

www.pkw.gov.pl

SPIS TREŚCI	Str.
* Posiedzenia Państwowej Komisji Wyborczej	5
* Ważność wyborów Prezydenta RP – przeprowadzonych w dniach 9 i 23 października 2005 r.	5
- rozwiązanie komisji wyborczych powołanych do przeprowadzenia wyborów	5
* Ważność wyborów do Sejmu i do Senatu przeprowadzonych w dniu 25 września 2005 r.	5
- rozwiązanie komisji wyborczych powołanych do przeprowadzenia wyborów	6
* Ponowienie postępowania wyborczego w okręgu nr 27 do Senatu	6
* Kontrola finansowania partii politycznych w 2004 r.	11
- ocena sprawozdań i informacji finansowych	11
* Narada z komisarzami wyborczymi	12
* Współdziałanie z zagranicą	13

POSIEDZENIA PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ

- * Państwowa Komisja Wyborcza odbyła 6 posiedzeń w dniach 7, 14 i 21 listopada oraz 5, 19 i 23 grudnia 2005 r.
- * Sąd Najwyższy uchwałą z dnia 23 listopada 2005 r. rozstrzygnął o ważności wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniach 9 i 23 października 2005 r. (Sygn. akt III SW 195/05). Przeciwko wyborom Prezydenta wpłynęło 51 protestów wyborczych, w tej liczbie 43 protesty Sąd Najwyższy pozostawił bez dalszego biegu, ponieważ nie spełniały one przewidzianych ustawowo wymagań, 5 protestów ocenił jako nieuzasadnione oraz uznał zasadność 3 protestów, lecz w żadnym wypadku nie stwierdził wpływu naruszenia prawa na wynik wyborów. Uchwała Sądu Najwyższego w sprawie ważności wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej jest ogłoszona w Dzienniku Ustaw Nr 232, poz. 1966.

Przebiegowi wyborów Prezydenta zostało poświęcone także wydanie specjalne Przeglądu Wyborczego, w którym zamieszczono: obwieszczenia Państwowej Komisji Wyborczej o wynikach głosowania z dnia 10 października 2005 r. i z dnia 24 października 2005 r., uchwałę stwierdzającą wynik wyborów, sprawozdanie z wyborów, niektóre postanowienia Sądu Najwyższego w sprawach z protestów wyborczych oraz uchwałę Sądu Najwyższego w sprawie ważności wyborów Prezydenta RP.

- Wobec stwierdzenia przez Sąd Najwyższy ważności wyborów, Państwowa Komisja Wyborcza uchwałą z dnia 5 grudnia 2005 r. rozwiązała okręgowe i obwodowe komisje wyborcze powołane dla przeprowadzenia wyborów Prezydenta, w związku z wykonaniem ich ustawowych zadań.
- * Sąd Najwyższy uchwałą z dnia 15 grudnia 2005 r. stwierdził ważność wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 25 września oraz ważność wyborów do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 25 września 2005 r., z wyjątkiem wyborów w okręgu nr 27, ustalając w odniesieniu do tego okręgu wygaśnięcie mandatów senatorów wybranych w tych wyborach i ponowienie postępowania wyborczego (Sygn. akt III SW 199-200/05).

Sąd Najwyższy rozpoznał 136 protestów wyborczych wniesionych w sprawach wyborów do Sejmu i do Senatu, z tej liczby 90 protestów pozostawił bez dalszego biegu, ponieważ nie spełniały wymagań przewidzianych w Ordynacji wyborczej, 1 protest oddalił i zwrócił jego nadawcy, 14 protestów ocenił jako bezzasadne, w 10 protestach zarzuty uznał za zasadne lecz nie mające wpływu na wyniki wyborów, 21 protestów było zasadnych i mogących mieć wpływ na wynik wyborów.

Uchwała Sądu Najwyższego w sprawie ważności wyborów do Sejmu i do Senatu przeprowadzonych w dniu 25 września 2005 r. została ogłoszona w Dzienniku Ustaw Nr 248, poz. 2097.

- Wobec rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy o ważności wyborów Państwowa Komisja Wyborcza uchwałą z dnia 19 grudnia 2005 r. rozwiązała z wyłączeniem Okręgowej Komisji Wyborczej w Częstochowie i obwodowych komisji wyborczych właściwych dla okręgu wyborczego nr 27 – okręgowe i obwodowe komisje wyborcze powołane dla przeprowadzenia wyborów do Sejmu i do Senatu w dniu 25 września 2005 r., w związku z wykonaniem powierzonych im zadań.
- * W związku z uchwałą Sądu Najwyższego w sprawie ważności wyborów do Sejmu i do Senatu, Prezydent RP postanowieniem z dnia 20 grudnia 2005 r. zarządził ponowienie niektórych czynności wyborczych i postępowania wyborczego w okręgu wyborczym nr 27 do Senatu z siedzibą Okręgowej Komisji Wyborczej w Częstochowie, wyznaczając datę wyborów na niedzielę 22 stycznia 2006 r.: postanowienie jest ogłoszone w Dzienniku Ustaw Nr 252, poz. 2123.

Wyborom do Sejmu i do Senatu przeprowadzonym w dniu 25 września 2005 r. i wyborom ponownym do Senatu przeprowadzonym w dniu 22 stycznia 2006 r. w okręgu nr 27 zostało poświęcone wydanie specjalne Przeglądu Wyborczego, obejmujące protokoły i obwieszczenia Państwowej Komisji Wyborczej o wynikach głosowania i wyborów, sprawozdania z wyborów, uchwały Sądu Najwyższego w sprawie ważności wyborów oraz niektóre postanowienia Sądu Najwyższego w sprawach z protestów wyborczych.

- * Państwowa Komisja Wyborcza niezwłocznie po ogłoszeniu postanowienia Prezydenta RP o ponownych wyborach do Senatu w okręgu nr 27 podjęła działania oraz zapewniła pomoc prawną, organizacyjną i nadzór w celu prawidłowego i sprawnego przygotowania i przeprowadzenia czynności wyborczych.

W szczególności:

- Podała do wiadomości wyborców na obszarze wyborczym nr 27 informację o ponowieniu czynności wyborczych wskazując, że głosowanie w dniu 22 stycznia 2006 r. zostanie przeprowadzone w okręgu wyborczym nr 27 na obszarze powiatów: częstochowskiego, kłobuckiego, lublinieckiego, myszkowskiego oraz miasta Częstochowy. W okręgu wyborczym wybiera się dwóch senatorów. W wyborach biorą udział kandydaci na senatorów dotychczas zarejestrowani w okręgu wyborczym w związku z wyborami przeprowadzonymi w dniu 25 września 2005r. Czynności wyborcze będą ponowione od zarządzenia druku kart do głosowania.

Prawo wybierania senatorów mają osoby posiadające obywatelstwo polskie, które najpóźniej w dniu głosowania kończą 18 lat i są ujęte w stałym rejestrze wyborców w gminie położonej na obszarze okręgu wyborczego nr 27.

W urzędach gmin położonych na obszarze okręgu wyborczego nr 27 zostaną sporządzone spisy wyborców uprawnionych do udziału w głosowaniu; do spisu wyborców zostaną wpisani z urzędu wyborcy zameldowani w gminie na pobyt stały oraz dopisani do rejestru wyborców na własny wniosek w trybie art. 12 ust. 2 i 3 Ordynacji wyborczej, jeżeli stale zamieszkują na obszarze gminy, bez zameldowania na pobyt stały. Do spisu zostaną też wpisani wyborcy czasowo przebywający na obszarze gminy w okresie obejmującym dzień wyborów, ujęci w stałym rejestrze wyborców w gminie położonej na obszarze okręgu wyborczego nr 27, jeżeli złożą w urzędzie gminy, właściwym dla ich miejsca pobytu, wniosek o dopisanie ich do spisu wyborców, a także osoby nigdzie niezamieszkałe, przebywające na obszarze gminy (art. 19 Ordynacji wyborczej). Wniosek składa się 12 stycznia 2006 r.

Osoby ujęte w stałym rejestrze wyborców w gminie położonej na obszarze okręgu wyborczego nr 27, przebywające w szpitalach, zakładach pomocy społecznej oraz zakładach karnych i aresztach śledczych, w których zostały utworzone obwody głosowania, będą umieszczone w spisie wyborców na podstawie wykazów osób sporządzonych przez kierowników tych jednostek.

Żołnierze, policjanci i funkcjonariusze służb, o których mowa w art. 21 ust. 1 i 2 Ordynacji wyborczej, ujęci w stałym rejestrze wyborców w gminie położonej na obszarze okręgu wyborczego nr 27, będą dopisani do wybranego przez nich spisu wyborców sporządzonego dla miejscowości, w której odbywają służbę, jeżeli złożą w urzędzie gminy wniosek w tej sprawie między 1 a 9 stycznia 2006 r. (termin przedłużony zgodnie z art. 233 ust. 2 Ordynacji wyborczej).

Prawo wybierania nie przysługuje osobom, które prawomocnym orzeczeniem sądowym są ubezwłasnowolnione, pozbawione praw publicznych albo praw wyborczych (art. 7 Ordynacji wyborczej).

W wyborach w okręgu nr 27 obowiązują zasady prowadzenia kampanii wyborczej, określone przepisami rozdziałów 11 i 33 Ordynacji wyborczej oraz gospodarki finansowej komitetów wyborczych, określone w rozdziałach 13 i 34 Ordynacji wyborczej. W związku z tym komitety wyborcze zarejestrowanych kandydatów powinny wydatkować środki finansowe gromadzone na odrębnym rachunku bankowym założonym dla wyborów w dniu 22 stycznia 2006 r.

Wysokość wydatków komitetu wyborczego na kampanię wyborczą ograniczona jest limitem okręgowym (art. 114 ust. 1 pkt. 1 Ordynacji wyborczej). Komitet wyborczy zgłaszający kandydata, który uzyskał mandat ma prawo do dotacji z budżetu państwa (art. 218 w zw. z art. 128 Ordynacji wyborczej).

Na podstawie art. 217 ust. 1 Ordynacji wyborczej łączny czas rozpowszechniania nieodpłatnych audycji wyborczych przyznawany wszystkim komitetom wyborczym, które zarejestrowały kandydata na senatora w okręgu wyborczym wynosi w programach regionalnych: 2 godziny w Telewizji Polskiej i 4 godziny w Polskim Radiu.

Pełnomocnicy komitetów wyborczych zarejestrowanych kandydatów na senatorów mają prawo wyznaczyć po jednym mężu zaufania do każdej obwodowej komisji wyborczej stosując wzór zaświadczenia ustalony uchwałą Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 13 sierpnia 2001 r. (M.P. Nr 27, poz. 445).

Pełnomocnicy finansowi komitetów wyborczych są obowiązani do przedłożenia Państwowej Komisji Wyborczej odrębnych sprawozdań wyborczych wraz z opiniami i raportami biegłego rewidenta o dochodach i wydatkach komitetu wyborczego, według wzoru ustalonego rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 23 lipca 2001 r. (Dz. U. Nr 81, poz. 881).

- Wraz z upowszechnieniem informacji o wyborach Państwowa Komisja Wyborcza przypomniła wójtom, burmistrzom i prezydentom miast na obszarze okręgu nr 27 o powierzonych im ustawowo zadaniach i czynnościach, wskazując zwłaszcza że:
 1. Głosowanie zostanie przeprowadzone w tych samych obwodach głosowania, w których przeprowadzono je w dniu 25 września 2005 r. Wójtowie (burmistrzowie, prezydenci miast) winni podać niezwłocznie do wiadomości publicznej przez rozplakatowanie informacje o numerach i granicach obwodów głosowania oraz siedzibach obwodowych komisji wyborczych. Informacje te umieszcza się również w dniu głosowania w lokalach wyborczych.
 2. Do dnia 8 stycznia 2006 r. gminy sporządzą spisy wyborców. Prawo wybierania przysługuje osobom, które najpóźniej w dniu 22 stycznia 2006 r. kończą 18 lat, są zameldowane w gminie na pobyt stały oraz dopisane do rejestru wyborców na własny wniosek. Urzędy gmin położonych na obszarze okręgu wyborczego nr 27 obowiązane są na żądanie wyborców zmieniających miejsce pobytu przed dniem głosowania wydawać zaświadczenia o prawie do głosowania, o których mowa w art. 23 Ordynacji wyborczej.
 3. Głosowanie przeprowadzają obwodowe komisje wyborcze powołane w związku z wyborami przeprowadzonymi w dniu 25 września 2005 r. Wójtowie (burmistrzowie, prezydenci miast) ustalą, czy członkowie tych komisji spełniają wymogi ustawowe i wy-

stąpią do przewodniczących komisji o niezwłoczne zwołanie ich posiedzeń celem stwierdzenia, czy nie jest konieczne dokonanie w ich składach zmian związanych z ewentualnymi rezygnacjami z członkostwa. Zmian w składach komisji obwodowych dokonuje się w trybie określonym w § 11 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 8 sierpnia 2001 r. w sprawie powoływania obwodowych komisji wyborczych w wyborach do Sejmu i do Senatu (Dz. U. Nr 84, poz. 921, z 2004 r. Nr 38, poz. 352 oraz z 2005 r. Nr 102, poz. 859).

Państwowa Komisja Wyborcza zleciła niezwłoczne podjęcie prac przygotowawczych w celu sprawnego i terminowego wykonania wymienionych zadań.

- Jednocześnie w dniu 23 grudnia 2005 r. Państwowa Komisja Wyborcza wydała wytyczne dla Okręgowej Komisji Wyborczej w Częstochowie dotyczące zadań i trybu pracy w przygotowaniu i przeprowadzeniu głosowania oraz ustaleniu wyników głosowania i wyników wyborów. A także wytyczne dla obwodowych komisji wyborczych określające zadania i tryb pracy w przygotowaniu i przeprowadzeniu głosowania. Uchwały Państwowej Komisji Wyborczej w sprawie wytycznych są ogłoszone w Monitorze Polskim Nr 84, poz. 1215 i 1216.
- Wydane i upowszechnione zostały także wyjaśnienia Państwowej Komisji Wyborczej w sprawie zasad finansowania kampanii wyborczej w związku z ponowieniem czynności wyborczych w wyborach do Senatu RP w okręgu nr 27 w województwie śląskim, zarządzonych na dzień 22 stycznia 2006 r.

Państwowa Komisja Wyborcza wskazała w nich co następuje:

1. W głosowaniu, w wyborach do Senatu RP w okręgu nr 27 zarządzonych na dzień 22 stycznia 2006 r. uczestniczyć będą wszyscy kandydaci zgłoszeni przez komitety wyborcze w wyborach przeprowadzonych 25 września 2005 r., których nieważność stwierdził Sąd Najwyższy, o ile nie wycofają zgody na kandydowanie. Potwierdzenie udziału w wyborach uprawnia komitet wyborczy do prowadzenia kampanii wyborczej i związanego z tym pozyskiwania środków i ponoszenia wydatków na cele wyborcze, niezależnego od finansowania wyborów zarządzonych na dzień 25 września 2005 r.
2. Kampania wyborcza rozpoczyna się z dniem ogłoszenia postanowienia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Od tej daty dozwolone jest pozyskiwanie i wydatkowanie środków na cele wyborcze.
3. Zasady prowadzenia gospodarki finansowej przez komitety wyborcze są podobne jak w wyborach powszechnych, w związku z tym, w sprawach pozyskiwania środków, gromadzenia ich na rachunku bankowym, wydatkowania na cele wyborcze oraz dokumentowania przychodów i kosztów mają zastosowanie „Wyjaśnienia” Państwowej Komisji

Wyborczej z dnia 6 czerwca 2005 r. (Nr ZKF 503-1/05), dostępne na stronie internetowej www.pkw.gov.pl. W sprawach finansowania kampanii wyborczej, związanej z ponowieniem czynności wyborczych, obowiązują odrębne zasady dotyczące ustalenia limitu wydatków przysługującego komitetowi wyborczemu, które są omówione w pkt. 4.

4. Komitety wyborcze mogą wydatkować na kampanię wyborczą wyłącznie kwotę odpowiadającą limitowi okręgowemu, ustalonym na podstawie art. 114 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt. 1 Ordynacji wyborczej. Według „Komunikatu Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 23 grudnia 2005 r.”, liczba wyborców ujętych w rejestrach wyborców na koniec kwartału poprzedzającego dzień ogłoszenia postanowienia o zarządzeniu wyborów – która jest podstawą do ustalenia limitu wydatków – wynosiła 30.121.331 osób. Limit wydatków w 2-mandatowym okręgu nr 27 dla każdego komitetu wyborczego, bez względu na liczbę zarejestrowanych kandydatów, wynosi zatem 107.576 zł.
5. Komitet wyborczy jest zobowiązany do otwarcia rachunku bankowego, na którym gromadzone będą środki finansowe przeznaczone na kampanię wyborczą. Nie może to być ten sam rachunek, co w wyborach powszechnych, ze względu na odrębne rozliczenie przychodów i wydatków w sprawozdaniu z wyborów przeprowadzonych 25 września 2005 r. i z ponowionych czynności wyborczych w okręgu wyborczym nr 27. Podstawą otwarcia rachunku bankowego jest uchwała Państwowej Komisji Wyborczej o przyjęciu zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego, podjęta na podstawie art. 102 ust. 1 ustawy, którą komitet wyborczy posługiwał się w wyborach przeprowadzonych 25 września 2005 r.
6. Wpłaty na rachunek komitetu wyborczego wyborców mogą być wnoszone przez osoby fizyczne do wysokości 15-krotności minimalnego wynagrodzenia za pracę (art. 113 ust. 3 ustawy). Kwota ta na wybory w okręgu nr 27 wynosi 12.735 zł. Wysokość ponownej wpłaty osoby fizycznej na rzecz tego samego komitetu wyborczego jest niezależna od darowizny pieniężnej, przekazanej na wybory przeprowadzone w dniu 25 września 2005 r.

Komitety wyborcze partii politycznych mogą finansować kampanię wyborczą wyłącznie ze środków Funduszu Wyborczego. Wpłaty osób fizycznych na Fundusz Wyborczy w 2005 r. nie mogą przekroczyć limitu określonego w art. 36a ust. 2 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz.U. z 2001 r. Nr 79, poz. 857, ze zm.). W następnym roku kalendarzowym obowiązywać będzie limit wpłat na Fundusz Wyborczy w wysokości określonej w art. 36a ust. 1 ustawy, z tym, że minimalne wynagrodzenie za pracę w 2006 r. wynosić będzie 899 zł.

7. Przychody i wydatki komitetu wyborczego w granicach podanego w pkt 4 limitu, pełnomocnik finansowy jest obowiązany rozliczyć w odrębnym sprawozdaniu wyborczym, w terminie 3 miesięcy od dnia wyborów, tj. do 22 kwietnia 2006 r. Zgodnie z art. 120 ust. 1 Ordynacji wyborczej sprawozdanie należy złożyć wraz z opinią i raportem biegłego rewidenta, którego wybierze Państwowa Komisja Wyborcza.
8. Zgodnie z art. 128 ust. 1 Ordynacji wyborczej, partii politycznej lub komitetowi wyborczemu wyborców przysługuje dotacja podmiotowa za mandat senatora uzyskany w ponownie przeprowadzonych wyborach.

Przy ustalaniu wysokości dotacji podmiotowej uwzględniona zostanie suma wydatków poniesionych przez komitet wyborczy w wyborach powszechnych i w ponowionych czynnościach wyborczych w okręgu wyborczym nr 27.

- * Państwowa Komisja Wyborcza w zakresie przewidzianym przepisami ustawy o partiach politycznych sprawuje kontrolę nad gospodarką finansową partii politycznych. W szczególności na podstawie art. 34 i 34a ustawy rozpatruje corocznie informacje finansowe partii politycznych o otrzymanej przez nie subwencji z budżetu państwa i wydatkach poniesionych z tej subwencji. Rozpatruje i bada ponadto, zgodnie z art. 38 i 38a ustawy sprawozdania partii politycznych o źródłach pozyskania środków finansowych oraz wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego. Państwowa Komisja Wyborcza rozpatrzyła i zbadała informacje o gospodarowaniu środkami z subwencji za 2004 r. przez 7 partii politycznych, które subwencję otrzymały i wszystkie informacje zostały przyjęte. Komunikat Państwowej Komisji Wyborczej o przyjętych informacjach został ogłoszony w Monitorze Polskim z 2005 r. Nr 68, poz. 957; natomiast złożone przez partie przedmiotowe informacje są ogłoszone w Monitorze Polskim z 2005 r. Nr 32, poz. 455.

Odpowiednio po zbadaniu 79 sprawozdań partii politycznych za 2004 r. o źródłach pozyskania środków finansowych i wydatkach z Funduszu Wyborczego, Państwowa Komisja Wyborcza przyjęła sprawozdania 72 partii politycznych, sprawozdania 7 partii odrzuciła, ponieważ prowadzona przez nie gospodarka finansowa naruszyła ustawowe przepisy. Komunikat Państwowej Komisji Wyborczej o przyjętych i odrzuconych sprawozdaniach partii politycznych został ogłoszony w Monitorze Polskim z 2005 r. Nr 68, poz. 958; natomiast złożone przez partie sprawozdania – w Monitorze Polskim z 2005 r. Nr 32, poz. 456.

W wyniku zbadania sprawozdań finansowych partii politycznych Państwowa Komisja Wyborcza stwierdziła, że 11 partii przyjęło korzyści majątkowe na kwotę przeszło 200 tys. zł. z naruszeniem przepisów ustawy o partiach politycznych, które to korzyści podlegają przypadkowi na Skarb Państwa. Partia zgodnie z art. 39a ust. 4 i 5 ustawy, może dokonać

wpłaty takiej korzyści dobrowolnie, a jeśli jej nie dokona wówczas Państwowa Komisja Wyborcza występuje z wnioskiem do Ministra Finansów o podjęcie działań w sprawie orzeczenia przepadku korzyści majątkowej przez Sąd Okręgowy w Warszawie. Spośród 11 partii zobowiązanych do przekazania na Skarb Państwa nieprawnie pozyskanych korzyści majątkowych, 6 partii dokonało dobrowolnie wpłaty na kwotę przeszło 146 tys. zł; wobec pozostałych Państwowa Komisja Wyborcza wnioskuje do Ministra Finansów o podjęcie przewidzianych ustawowo działań.

- * W dniach 9 i 10 grudnia 2005 r. w Dębem k/Serocka (woj. mazowieckie) odbyła się narada problemowa Państwowej Komisji Wyborczej z komisarzami wyborczymi i dyrektorami zespołów i delegatur Krajowego Biura Wyborczego. Wiodącym tematem obrad była ocena doświadczeń i wnioski z wyborów do Sejmu i Senatu oraz wyborów Prezydenta RP, przeprowadzonych odpowiednio 25 września oraz 9 i 23 października 2005 r.; ważnym elementem tej oceny było orzecznictwo Sądu Najwyższego w sprawach z protestów wyborczych. W wystąpieniu Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej sędziego Ferdynanda Rymarza i w dyskusji potwierdzona została potrzeba dalszego usprawniania organizacji prac i czynności wyborczych, ale także postulowania o uzasadnione zmiany prawa wyborczego ułatwiające wyborcom udział w głosowaniu.

Rozważano m. in. wprowadzenie obowiązku urzędowego wyznaczania miejsc na wywieszanie obwieszczeń wyborczych o obwodach głosowania oraz zarejestrowanych listach i kandydatach, zapewniając ich dostępność wyborcom przez cały okres trwania kampanii wyborczej. Powtarzające się w każdym wyborach problemy z głosowaniem w szpitalach i utrudnienia dla wyborców, którzy wychodzą ze szpitali przed dniem głosowania, wymagają przyjęcia jednoznacznych rozwiązań zapewniających wszystkim wyborcom możliwość udziału w wyborach bez dodatkowych czynności i starań.

Od lat krytykowany sposób sporządzania spisów wyborców za granicą wymaga znalezienia rozwiązań umożliwiających uproszczenie warunków głosowania obywateli polskich zamieszkałych za granicą. W procesie rejestracji list kandydatów w wyborach do Sejmu powtarzały się spory związane z wydawaniem zaświadczeń uprawniających do zgłoszenia list okręgowych bez poparcia podpisami wyborców (art. 142 ust. 2 i 3 Ordynacji Wyborczej). Wątpliwości budzą przepisy utrzymujące brak jawności prac obwodowych komisji wyborczych przy ustalaniu wyników głosowania. Dodatkowo, nasze prawo nie reguluje kwestii obecności obserwatorów zagranicznych lub przedstawicieli organizacji pozarządowych przy obliczaniu wyników głosowania w obwodach. Potrzebne wydają się rozwiązania prawne umożliwiające udział w wyborach osobom, które nie mogą przybyć do lokalu wyborczego, a także wprowadzenie innych powszechnie dostępnych form głosowania ułatwiających udział w wyborach (jak np. głosowanie korespondencyjne).

Sekretarz Państwowej Komisji Wyborczej Kazimierz W. Czaplicki przypominając o przypadających w 2006 r. wyborach samorządowych, omówił nowe rozwiązania i przewidywane dalsze kierunki zmian w samorządowych ustawach wyborczych oraz nakreślił zadania służb wyborczych w zakresie przygotowania i przeprowadzenia wyborów. Omówione i przedyskutowane zostały także założenia obsługi informatycznej wyborów samorządowych.

WSPÓLDZIAŁANIE Z ZAGRANICĄ

- * W dniu 22 listopada 2005 r. Przewodniczący i Sekretarz Państwowej Komisji Wyborczej spotkali się z delegacją organizacji pozarządowych i dziennikarzy z Armenii. Przedstawiono rozwiązania i doświadczenia polskiego prawa wyborczego, w tym zasady stosowania informatyki wyborczej.

Na prośbę Międzynarodowej Komisji Prawników Sekcji Polskiej, w dniach 7-18 listopada 2005 r. w Krajowym Biurze Wyborczym oraz Delegaturze w Warszawie odbył staż prawniczy z zakresu problematyki wyborczej i referendalnej przedstawiciel pozarządowej organizacji prawniczej z Białorusi. Uzyskał on informację o rozwiązaniach polskiego prawa i problematyce organizacji wyborów.